

Sosiaali- ja terveysministeriö

Kuulemistilaisuus 8.9.2016 klo 10:00 ja kirjallinen lausunto 15.9.2016 mennessä

Muistiliiton lausunto

Vanhuspalvelulain ja sosiaalihuoltolain muutokset

Taustaa muistisairaiden ihmisten palvelutarpeista

Etenevää muistisairautta sairastavat ihmiset tarvitsevat sairauden edetessä lisääntyvää huolenpitoa ja hoivaa, joka loppuvaiheessa on ympärivuorokautista. Suuri osa sairastuneista ihmisistä saa hoitoa ja hoivaa kodissaan omaisen tai läheisen antamana ja sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden turvin.

Muistisairaiden ihmisten sosiaali- ja terveydenhuollon tarkoituksenmukaisten palveluiden saamisen edellytyksenä on, että hänen tukena on yksi henkilö, joka vastaa asiakaslähtöisesti tuen ja palveluiden järjestämisestä ja toteuttamisesta. Tämän henkilön tulee tutustua muistisairaahan ihmisen tilanteeseen ja ymmärtää muistisairauden aiheuttamat erityistarpeet asiakkaan elämässä. Vastuuhenkilön tulee myös pitää yhteyttä sairastuneen omaisiin ja perheeseen.

Tuen ja palveluiden koordinointi sekä kokonaisvaltainen vastuun ottaminen sairastuneen ihmisen tilanteesta säästää hoidon kokonaiskuluja, kun sen avulla voidaan ehkäistä monet turhatkin päivystyspoliikkikäynnit tai muut lääkärissä käynnit (ns. päivystyskierre) ja tarkoituksenmukaistaa hoito- ja hoivajärjestelyt.

Muistiliiton kanta lainmuutosesityksiin

Ehdotus: Kumotaan vanhuspalvelulain 17§ ja muutetaan Sosiaalihuoltolain 10 § Asiantuntemus

Muistisairaiden henkilöiden siirtyminen sosiaalihuoltolain mukaisen asiantuntemuksen piiriin on mielestämme perusteltua, kun huolehditaan siitä että asiantuntijalla on riittävän syvä ymmärrys muistisairauksien taudinkulusta ja erityispiirteistä. Sosiaalihuoltolain, ensisijaisena lakina, tulee erityisesti kantaa vastuu haavoittuvista asiakasryhmistä. Sosiaalihuoltolain muotoilu antaa mahdollisuuden säätää omatyöntekijän työnkuvan asiakkaan tarpeita vastaavaksi.

Ehdotus sosiaalihuoltolain 42 § omatyöntekijä on mielestämme perusteltu

Muistisairaahan henkilön näkökulmasta on mielekäästä, että hänen palveluistaan vastaava omatyöntekijä tulee ensisijaisen lain velvoittamana. Keskeistä on, että sosiaalihuoltolain omatyöntekijät tuntevat muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä erityiskysymyksiä ja näin pystyvät turvaamaan heidän tarvitsemansa tuen ja palvelut.

Helsinki 14.9.2016

Eila Okkonen
Toiminnanjohtaja

Anna Tamminen
Järjestöjohtaja

Muistiliitto ry on valtakunnallinen keskusliitto, joka toimii muistisairaiden ja heidän läheistensä kansanterveys-, potilas- ja edunvalvontajärjestönä. Liiton tarkoituksena on edistää heidän elämänlaadun ja hyvinvoinnin yleisiä edellytyksiä. Muistiliiton kommentit pohjautuvat muistisairaiden ja heidän läheistensä kanssa tehtyyn kehittämistyöhön, joka viestii ja välittää heidän autenttisia kokemuksiaan, tarpeitaan ja tahtoaan.